

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2009. június 28.
(vasárnap)

Cseri Kálmán

ÉNEKELJETEK ÚJ ÉNEKET!

Alapige: Zsolt 96,1-6

*ÉnekeljeteK új éneket az Úrnak, énekelj az Úrnak, te egész föld!
ÉnekeljeteK az Úrnak, áldjátok nevét, hirdesséteK szabadítását minden nap!*

*BeszéljéteK el dicsőségét a nemzeteknek, csodáit minden népnek!
Mert nagy az Úr, méltó, hogy dicsérjék, félelmesebb minden istennél.
Hiszen a népek istenei csak bálványok, az Úr pedig az ég alkotója.
Fenség és méltóság jár előtte, erő és ékesség van szentélyében.*

Imádkozzunk!

Kegyelmes Istenünk, mennyei Édesatyánk! Egyelőre még küszködünk a földön, itt lenn, de köszönjük, hogy néha gondolhatunk arra is, hogy mit készítettél a tieidnek a mennyben, odafenn.

Köszönjük, hogy itteni küzdelmeink között is boldogan tapasztalhatjuk már a mennynek az erőit. Köszönjük, valahányszor idegesítő, aggasztó, nyugtalanító körülmények között is megtöltötte a szívünket a te békességeddel, amely minden értelmet felülhalad.

Köszönjük, hogy erőnket messze meghaladó terheket is tudtunk hordozni azért, mert mindenre van erőnk a Krisztusban, aki minket megerősít. Köszönjük, hogy miközben sok okunk lenne a csüggedésre, szomorúságra, kétségbeesésre, te mégis megajándékozod a benned hívőket azzal a csendes örömmel, ami a te örömed, megváltó Urunk, Jézus Krisztus.

Köszönjük, hogy így jöhettünk össze most mi is. Köszönjük, hogy a te nevedben kiálthatunk az Atyához. Köszönjük azt a bizonyosságot,

hogy mára is készítettél nekünk ajándékokat, mi pedig tartjuk a hitünknek a kezét, kérünk, hogy ajándékozz meg minket gazdagon. Tedd ezt a csendes órát mindenestől a te ajándékkoddá.

Kérünk, Urunk, hogy ne üres szólam legyen az, hanem valóság, hogy miközben hallgatjuk a te igédet, veled találkozhatunk. Köszönjük, hogy te, a mindenható szent Isten, kész vagy erre a találkozásra. Köszönjük, hogy magad elé engedsz minket Jézus érdeméért. Őreá nézel, és nekünk irgalmazol. Engedd most újra megtapasztalnunk irgalmadat, szeretetedet, és a te gazdagságodból adj nekünk ajándékokat.

Segíts, hogy tudjunk téged egy szívvel, egy szájjal dicsőíteni, hogy a jövőnkre előretekintve megerősödjék bennünk az a bizalom, hogy nyugodtan rád vethetjük minden gondunkat, hiszen neked gondod van reánk.

Szólj hozzánk, kérünk, és tedd a szívünket fogékonnyá. Nyisd meg a szívünket, mint ahogy Lidiáét megnyitottad annak idején Filippi-ben, és mi készek vagyunk megnyitni a házunkat, az életünket, a családjunkat, az otthonunkat, a pénztárcánkat, hogy az egész életünk a te dicsőségedet szolgálja.

Ámen.

Igehirdetés

Ma egy időszerű témáról szeretnék beszélni, és ha Isten éltet bennünket, a jövő hónapban, júliusban minden vasárnap a Jelenések könyvét tanulmányozzuk majd tovább.

Ma szeretnék használatba venni azt az énekgyűjteményt, amit készítettünk a gyülekezetnek. Miért készítettük? Azért, hogy istentiszteleteink ezáltal is gazdagabbak, színesebbek, és ha lehet, derűsebbek legyenek. Ezért szóljunk ma néhány szót az istentiszteletről. Ez nem elméleti-teológiai kérdés, nagyon is életünk hétköznapijait, gyakorlatát érinti.

Mi az istentisztelet célja, ki annak a középpontja, és mi jellemzi, mi kell, hogy jellemezze istentiszteletünket?

1. Mi az istentisztelet célja, miért van istentisztelet?

Ha röviden akarunk erre bibliai választ adni, az így hangzik: azért, mert Isten megparancsolta. Miért parancsolta meg? Miért hasznos? A Biblia azt tanítja, hogy Isten akarata az, hogy az Ő népe időről-időre összejöjjön, hogy Őt dicsőítse, és meghallgassa az Ő akaratát, utána pedig azt cselekedje. Ez minden istentisztelet célja. Isten azt akarja,

hogy a benne hívők, az őt keresők időnként összegyülekezzenek. Legyenek szent gyülekezések — így olvassuk az Ószövetségben. Mi végre? Azért, hogy Őt egy szívvel, egy szájjal dicsőítsük, és azért, hogy meghallgassuk, mit mond a Mindenható az Ő népének, az Ő népe érdekében. Óriási kiváltság ez, hogy a világot teremtő, mindenható Isten szóba áll velünk, és egészen személyesen tud minket tanácsolni, védeni, feddeni, nevelni, tisztogatni, az Ő igéjével egészen újjáteremteni.

Ebben az előbbi mondatban három, egymással összefüggő kijelentés van: gyülekezék össze Isten népe, hogy Istent dicsőítse, az Ő szavát meghallgassa és utána cselekedje.

a) Miért kell összegyülekezni? Hát miért jó az, hogy legalább vasárnap délben együtt ebédeljen a család? Mire való az, hogy karácsonyeste a világ végéről is összejönnek a családtagok, és legalább néhány napot együtt akarnak tölteni? Miért jó ez nekik? Ezért jó az istentisztelet is.

— Tudok egyedül is imádkozni — szokták mondani sokan. Én is tudok egyedül is imádkozni, de aki csak egyedül szokott imádkozni vagy Istenre gondolni, az soha nem éli át, hogy beletartozom egy közösségbe, hogy sokan összetartozunk. Hogy noha sokfélék vagyunk, néhány dologban teljesen azonosak vagyunk. Hogy vannak testvéreim, és a bajban ezekből lesznek bajtársaim. Hogy számíthatok másokra, hogy fontos vagyok valakiknek, hogy szerethetjük egymást. És az, akit mindannyian tisztelünk, közösen is irányít, használ, formál minket. Ezek pótolhatatlan tapasztalatok, és hozzátartoznak az ember életéhez. Teljes emberi életet szólóban, egyedül nem lehet élni! Egyebek között ezért is fontos, hogy Isten népe időnként találkozzék.

Isten jelenlétében él az ember a hétköznapijaiban is, akkor is, amikor csak a munkájára koncentrál, nem imádkozik, hanem dolgozik. Akkor is, amikor ránk szakadnak a gondok meg váratlan terhek, meg addig soha nem tapasztalt helyzetekbe kerülünk, és gyorsan dönteni kell. A hívő ember akkor is tudja: Isten szeme előtt vagyok, és onnan is tud akár csak egy-egy mondattal Őhöz kiáltani, és várja az Ő választát.

De amikor így összejövünk, akkor csak Istenre gondolunk. Akkor egészen Őreá akarunk koncentrálni. Akkor összeadódik az a sok kicsi hit, ami a szívünkben van, és a szentség légkörében megfürdik a lelkünk. Ezt szólóban nem lehet, ehhez kell legalább egy másik testvér. Legalább az, hogy ketten vagy hárman összejöjjenek az Ő nevében.

Nagy ajándék és nagy lehetőség, hogy találkozhatunk egymással, és Isten színe előtt találkozhatunk.

Gyülekezetünkben több mint húsz csoport van, amely csoportok hetente vagy kéthetente rendszeresen találkoznak. Ezeknek más a programjuk és a profiljuk. Erre is nagy szükség van, lenne minél több, de amikor ezek a csoportok a vasárnapi istentiszteleten együtt vannak, akkor vagyunk együtt Isten színe előtt mint gyülekezet. Nem véletlenül gyakorolják sok gyülekezetben, hogy a vasárnapi istentisztelet elején a gyerekek is ott ülnek az első sorokban, és utána mennek el és hallgatják meg az ő nyelvükön elhangzó igehirdetést. Mi tíz óra-
kor csak azért nem gyakoroljuk ezt, mert erre kevés a helyünk.

Nagy dolog, amikor a gyülekezet minden tagja együtt van, és csakugyan úgy, ahogy a Róm 15-ben olvassuk, egy szívvel, egy szájjal dicsőítjük a mi hatalmas Istenünket.

b) Mert ez a második célja az összejövetelnek, hogy tudjuk Őt dicsőíteni. Mit jelent Istent dicsőíteni?

Amikor a Biblia hívői dicsőítették Istent, akkor megvallották, hogy kinek ismerték meg, s kinek hiszik Őt. Erre nem Istennek van szüksége, Ő tudja, hogy kicsoda. Mi nem tudjuk sokszor, hogy Ő kicsoda. Ezért nem merünk bátrabban imádkozni. Nem vesszük komolyan, hogy neki minden lehetséges. Hogy Ő egyetlen szavával hívta létre a semmiből ezt a világmindenséget. Ezt nem sokan hiszik, talán itt közülünk sem. Éppen ezért neki ma is bármi lehetséges. Ha valaki ezt tudatosítja magában és komolyan veszi, egészen másként viszi Isten elé a betegeit, a tönkrement házasságban élő ismerőseit, a saját nyomorúságát, az anyagi gondjait, az állásnélküliségét, a népünk jövőjét...

Enélkül minek mondjuk Istennek, hogy Ő fog tudni segíteni? Azzal dicsőítem, hogy megvallom, hogy Ő ki. Mivel szüksége van a gyenge hitemnek rá, elsorolom az Ő nagy tetteit. Ez van a dicsőítő imádásokban: Te, aki... és akkor sorolja: Aki teremtetted a mennyet és a földet, aki a mi atyáinkat kihoztad Egyiptomból, aki negyven évig tápláltál több százezer embert a pusztában, aki, aki, aki...

Erre megint nem Istennek van szüksége, Ő tudja, hogy mit cselekedett az Ő népéért. Mi felejtjük el sokszor. De szükségünk van a jövőbeni bizalom tekintetében is, hogy lássam, miket tett eddig. Akkor ezután is fog tudni hasonlókat cselekedni.

Elsoroljuk tehát Isten tetteit a dicsőítés során, és abban a világban, amelyik Őt tagadja, gyalázza, semmibe veszi, azok, akik már ismerjük Őt valamennyire (mert csak valamennyire ismerjük), ezt meg-

valljuk. Hadd hangozzék az Istent nem ismerők számára, hogy kicsoda Isten, mert így lesznek azután közülük is, akiknek kinyílik a szíve, hallván Isten dicsőítését, és ők is eljutnak Isten ismeretére.

c) Ugyanakkor ez a nép, amelyik összegyülekezett és megvallja, miért tiszteli Istent, ez a nép elhallgat és csendben figyel arra, mit mond az Úr.

Nem szégyellem bevallani, hogy majdnem minden reggel meghatódok azon, hogy most kinyitom a Bibliát, és a világmindenség Alkotója és Ura hajlandó egy ilyen kis senkihez szólni. Esetleg úgy, hogy a mai napomra, ami a világmindenség történetében, és az Ő mindenható szeme előtt semmiség, egy pillanat sincs, az én mai napomra felkészít. Ő tudja, mi vár rám, mert Ő készítette el az életem eseményeit, és annyira szeret, hogy felkészít. Ha lehet, ne váratlanul érjenek a dolgok. Beszél velem. És utána én is válaszolhatok rá imádságban. Olyan egyszerűen, mint ahogyan a hozzám legközelebb állóval beszélek.

Ez csoda, és naponta átélhetjük ezt a csodát. A gyülekezeti istentiszteleten pedig újra és újra átélhetjük. Figyelünk rá, és ugyanazon az igén és igehirdetésen keresztül Ő képes, ahányan itt vagyunk, annyiféle üzenetet mondani, hogy az segítség legyen a számunkra

Hisszük-e ezt? Sokan nem hiszik. Aki ezt komolyan veszi, annak a számára minden összegyülekezés, minden istentisztelet ünnep, amire készülni kell, amire az ember ünneplőbe öltözteti a szívét, vételre állítja a lelkét és az értelmét. Ahova bizonyos csendes megilletődéssel jön, és nem olyan lármát csap, mint ahogy mi itt sokszor istentiszteletek előtt. Ahol várom, hogy a Mindenható, aki ismer engem, számon tart, és most is ajándékokat készített, ezeket az ajándékokat átadja. Én meghatódva, és már előre hálásan fogadom az Ő ajándékait, és ezzel is dicsőítem Őt, mert elismerem Istennek — „csendesedjétek és ismerjétek el, hogy én vagyok az Isten” —, Istenként tiszteltem őt, és ez sokat formál, tisztít, gazdagít rajtam.

2. Itt már át is léptünk a második gondolatba, hogy az istentisztelet célja Isten tisztelése. Sokszor az ilyen banalitásokat nem vesszük komolyan. Csak akkor istentisztelet egy összejövétel, ha tudatosan az Isten tisztelétére jövünk össze. Ez meglátszódik a gondolkozásunkon, a magatartásunkon, a lelkületünkön is, hiszen Ő hív össze minket mindig, Őt akarjuk dicsőíteni, Ő hajlandó szólani hozzánk. Ha az Ő akaratát felismertük, neki akarunk engedelmeskedni. A vele való találkozás nagy lehetősége minden istentisztelet.

Aki csak azért jön ide, mert valakivel akar találkozni, vagy valamit megbeszélni, az nem istentiszteletre jön, hanem randevúra, üzleti tárgyalásra. Ilyen melléktermékei is lehetnek egy ilyen ünnepi összegyülekezésnek. Azért mondtam, hogy aki *csak* ezért jön. Az viszont kimarad az istentisztelet áldásaiból.

3. Mert mik az istentisztelet áldásai? Mi jellemzi az igazi istentiszteletet? Csak hármat említek most, aminek mindig kísérni kell, és ami kíséri is, ha az igazán istentisztelet. A hála, az öröm és a bizalom. Miért? Mert ilyenkor imádságban és énekben elsoroljuk Isten jótéteményeit. Legalábbis, ami éppen eszünkbe jut, vagy ami éppen időszerű. Megköszönjük az Ő áldásait. Hála ébred a szívünkben. És mivel újra és újra felemlégetjük az Ő nagy tetteit, ez örömmel tölti el a hívónek a szívét: ilyen hatalmas Istenhez tartozhatom? Ennyire szeret engem, noha nem érdemlem meg, hogy szeressen? És öröm fakad a szívben. És az Úrban való öröm lesz a ti erősségetek — ahogy Nehémiás könyvében olvassuk.

És mivel újra és újra felemlégetjük Isten ajándékait és nagy tetteit, könnyebb benne bízunk, ha előre nézünk. Mert a legtöbben, ha előre nézünk, akkor ilyen mondatok jutnak eszünkbe: jaj, jaj, mi lesz holnap, egyáltalán megérem-e a holnapot, meg a gyerekeim, meg az unokáim, meg a kenyerünk... Sokszor úgy érezzük, hogy minden okunk megvan a szorongásra, a félelemre, az aggodásra, és átéljük a magunk tehetetlenségét és kiszolgáltatottságát, és fontos, hogy ott legyen a szívünkben az Istenbe vetett bizalom. Az, akire eddig is számíthattunk, holnap is Isten lesz, és holnap sem feledkeznek el rólunk.

És átéli az ilyen ember, amit a 111. szép zsoltárunk mond: „Hálát adok Uram néked, teljes szívből áldlak téged a hívek gyülekezetében.” És a második verstől jön: „Nagyok az Úrnak csodái...” — És várom holnap, holnapután is az Ő csodáit. Ha pedig már nem lesz holnapom vagy holnaputánom, akkor is békesség van a szívemben, mert tudom, hogy életem ideje is az Ő kezében van.

Ilyen gyümölcsei is vannak annak, amikor Isten népe összegyülekezik, Őt szívből dicsőíti és az Ő igéjét komolyan veszi.

4. Visszatérve az istentiszteletre, az első keresztyének istentiszteleteit jellemezte egyfajta kiegyensúlyozottság. Átvettek sok mindent a régiék hagyományából és azt megtartották, ugyanakkor megjelent istentiszteleteiken az a vadonatúj, hogy Jézust Messiásként, Megváltóként, Isten Fiaként tisztelték. Ez a régiben nem volt, de a régiben is volt sok jó elem. Azokat átvették, és megjelent az új. Olyan tekintet-

ben is kiegyensúlyozott volt, hogy az öröm jellemezte. A Cselekedetek könyvének az elején többször olvassuk: nagy örömmel voltak együtt. Ugyanakkor szent méltóság és komolyság is, Isten komoly tisztelése is ott volt az istentiszteleteiken. Ez a kettő nem zárja ki egymást. Örvendeztek sok mindennek, egymásnak is, de legfőképpen az Úrral való közösségüknek, és ugyanakkor valami szent komolyság és méltóság is jellemezte őket. És ez mind a kettő őszinte volt, nem viselkedtek, hanem belülről fakadt. A spontán öröm is (van egy szó a Cselekedetek 4-ben, ami különösen a nagy örömet jellemzi), meg a szent tisztelet és méltóság is. Így együtt.

Ahogy Jézus a Mi Atyánk kezdésénél erre figyelmeztet minket: mi Atyánk – és erről sokszor volt szó, hogy itt azt a szót használja, amit a kisgyerekek mondtak az apjuknak. Tehát nyugodtan fordíthatnánk így, ha nem értenénk félre: apu, de utána jön: aki a menyekben vagy... Tehát, mint a kicsi gyerek, olyan bizalommal jövök hozzád és válogatás nélkül mondok mindent, ami bennem van, apu... Ugyanakkor (bocsánat a kifejezésért, de ez szemlélteti) nem haverkodunk, hanem szent tisztelettel tudom: ki ez az „apu”, aki a menyekben van. Öröm, egyszerűség, természetesség és ugyanilyen természetes őszinte tisztelet, hódolat és szent komolyság.

Az egyháztörténet során sokszor elkövettük azt a bűnt, hogy e helyett a kiegyensúlyozottság helyett egyik vagy másik szélsőség felé hajlott el a keresztyén istentisztelet. Vagy komor, merev, kedélytelen alkalom lett, ahol fekete ruhás emberek szomorú képpel énekelnek lassú énekeket, és hallgatnak hosszú beszédeket, s azt mondják: ez az istentisztelet. Vagy pedig – különösen az utóbbi időben – gyakran előfordul: felszínes, komolytalan, tiszteletlen alkalom lesz, ami már nem is nevezhető istentiszteletnek, mert egyfajta kedélyeskedő szórakoztatássá silányult az ú. n. hívők összejövedele.

Voltam ilyenén Németországban, Amerikában – borzasztó volt. Ahol az úrasztalánál zsebre dugott kézzel, pihenj állásban, nyegle testtartással, és nyegle stílusban mondott valamit a lelkész, amit ő imádságnak gondolt.

Meg kell látszania mindenen az Isten előtti tiszteletünknek. Ugyanakkor felszabadult és természetes öröm is kell, hogy jellemezze istentiszteleteinket. Úgy, ahogy ezt Jézus mondta. A Máté 13. végén olvassuk ezt: a jó gazda újat és ót hoz elő az ő tárházából, éléskamrájából. Újat és ót egyensúlyban. Mindkettőből a legnemesebbet, mert az Úr tiszteletére akarom adni.

5. Ezért jött létre ez az énekgyűjtemény. Nem azért, hogy szaporítsuk a könyvek számát, nem azért, hogy bárki szerepelni akarjon, hanem azért, mert a mi gyülekezeti énekeskönyvünket hatvan évvel ezelőtt adták ki. Ez az énekeskönyv a maga nemében remekmű. Az akkori szellemi élet legértékesebb vezetőit hívták meg. Nyelvészeket, költőket. Áprily Lajos fordított több éneket, és ott volt a szerkesztőbizottságban. Jól képzett tudós emberek állították össze.

Ha jól tudom, a világon ez az egyetlen református énekeskönyv, amelyik mind a százötven genfi zsoltárt tartalmazza. Még a holland szigorú egyház énekeskönyvében sincs benne mind a százötven. Igaz, nem minden verse van benne a mienkben, de amit kihagytak, azt jelölik. Tehát ez nagyon értékes. Viszont az énekanyagának a nagy része XVI-XVIII. századi. Mi meg már a XXI. században élünk. A XX. században egymást érték a lelki ébredések, és a lelki ébredések során mindig gyönyörű énekek fakadtak. Ezek az énekek is a mindenható Isten nagyságát dicsőítik, Őt magasztalják, és a benne hívők hiteles tapasztalatait, hittapasztalatait fogalmazzák meg.

Ezekből válogat ebbe az új énekgyűjteményünkbe, amit szigorúan gyülekezeti belkörü használatra készítettünk. Tehát nem akarunk versengeni senkivel, nem akarjuk pótolni, azt, ami remélem, hogy megszületik előbb-utóbb, egy új gyülekezeti énekeskönyvünk.

Óvakodtunk az igénytelen énekektől, mert olyanok is vannak. Olvastam nemrégiben egy könyvet, amelyiknek a szerzője a keresztyének jellegzetes hibáit, gyengeségeit kigúnyolja, parodizálja azért, hogy tanuljunk belőle. Az egyik fejezete arról szól, hogy egy gyülekezetben többen elégedetlenek voltak az énekekkel. Elhatározták, hogy új énekeket fognak írni. Alakítottak egy bizottságot. A bizottság többször összejött, lefektették az alapelveket, összeírták a szempontokat. Aztán eljött a nagy pillanat, amikor megpróbáltak egy új éneket alkotni. Az első új éneket. Órákon át folyt már a tervezés, amikor megszületett az új ének első versszaka. Így hangzott:

Béke vár rám, béke vár rám, béke vár rám, béke vár rám.

Második versszak:

Béke vár ránk, béke vár ránk, béke vár ránk, béke vár ránk.

Utasítás a lap alján: háromszor kell ismételni az első két verset.

Ebbe az énekeskönyvbe nem ilyen énekek kerültek be, hanem olyanok, amiknek a szövege egybehangzik a Szentírással, amikben hitre jutott emberek hiteles bizonyágtétele hangzik el, vagy valamilyen bibliai gondolatnak a mai nyelven történő kifejtése, hogy utána

a húr rezegjen tovább, és a szívünket is inspirálja. Ezek az énekek mindenképpen közelebb vannak a ma emberéhez, mint a régiek, és együtt szeretnénk használni a két énekeskönyvet.

Tudom, hogy kicsit kényelmetlen kettőt hozni, vagy itt kettőt „dajkálni az ölünkben”, vállalják ezt a kicsi áldozatot a testvérek. Bizonyos vagyok abban, hogy meg fogja érni.

Az anglikán egyház egyik nagy tanítója, aki még él, és a mi gyülekezetünkben is járt egyszer, akinek sok könyvét lehet az iratterjesztésben kapni, John Stott, írja az egyik könyvében a következőt: „Több radikálisan hagyományőrző gyülekezetre van szükségünk. Hagyományőrző abban az értelemben, hogy megőrzi, amit a Szentírás világosan megkövetel, ám radikálisan kezeli a hagyomány és a szokás ama keverékét, amit kultúrának nevezünk. A Szentírás változhatatlan, a kultúra azonban változik.”

Ez a szempont vezetett minket ennek az énekeskönyvnek az összeállításánál. Meg az a szempont, amit Pál apostol az 1Korinthus 14,15-ben így ír az imádságról meg az éneklésről: „Hogyan történik tehát ez a dolog? Imádkozom lélekkel, de imádkozom értelemmel is, dicséretet éneklek lélekkel, de dicséretet éneklek értelemmel is.”

Lélekkel és értelemmel. Vagyis benne van az egész lényem. Így dicsérem az Urat, és így figyelek minden szavára, hogy most mit akar, hogy cselekedjem. Ezt megparancsolni nem lehet senkinek. Parancsra nem lehet lelkesen, örömmel énekelni. Miért? Mert amivel tele van a szív, az jön ki a szájon. „Csinálni” nem lehet az örvendező Isten-dicsőítést. Ami a szívünkben van, az meglátszik az éneklésünkön is. Viszont éppen ezért az éneklés hiteles képét adja annak, hogy mivel van tele valakinek a szíve.

Sokáig fogok emlékezni arra, hogy egyik ifjúsági hetünket Isten különösen gazdagon megáldotta. Többen hitre jutottak, tele lett a szívük Isten iránti hálával, örömmel, bűnbocsánatot, új életet kaptak. Amikor jöttünk hazafelé a busszal, végig énekelt a társaság. Mert amivel tele van a szíve az embernek, az jön ki a száján. Aztán kiszálltunk itt a játszótérnél. A busz már rég elment, a fiatalok együtt voltak és énekeltek, mert tele volt a szívük hálával, örömmel, Isten dicsőítésével. Ezt sem parancsra nem lehet csinálni, sem úgy magától ez nem adódik. Ez akkor adódik, ha az ember szíve tele van ezzel az Isten iránti örömmel és hálával. Ezért viszont lehet kérni új szívet.

Azt nem lehet, hogy hitetlen embereket vezényszóra megtanítunk Istent dicsőítve örömmel énekelni. Ez nem megy. De az megy, ha va-

ÉNEKELJETEK ÚJ ÉNEKET

laki rádöbben arra, hogy Uram, nekem nem az irántad való hála van a szívemben, az én szívem üres, nincs benne semmi. Ezért olyan gyászos nyöszörgés az éneklésem is, vagy meg sem szólal az ajkam. Vagy tele van a szívem keserúséggel, kétségekkel, haraggal. Ebből megint nem fakad Isten-dicsőítés. Új szívet adj, Uram énnekem, új szívet adj, én Istenem! És ez olyan imádságkérés, amit Isten már régen megígért. Azt mondja: „adok néktek új szívet, és új lelket adok belétek.”

Aki nem tud örömmel énekelni és imádkozni, kérje ezt az új szívet. Akinek pedig adott Isten új szívet, az engedje, hogy annak a tartalma megnyilvánuljon, megszólaljon az éneklésben is.

Még annyit, hogy az úrvacsorai istentiszteleteinken is fontos ez a kiegyensúlyozottság. A Bibliában azt olvassuk, hogy valahányszor úrvacsorázunk, az Úrnak halálát hirdessük. No, de az Úr nem halott, feltámadott és él! Miközben az Ő halálának a jelentőségét újra és újra tudatosítjuk magunkban, és hálát adunk érte, aközben örömmel dicsőítjük Őt: Halleluja, Jézus győzött! Halleluja, Jézus él! Együtt a kettő. Őszinte bűnbánat nélkül ide nem szabad jönni, mert akkor méltatlanul veszi a kenyeret és issza az Úrnak poharát az illető. De ha hisszük, hogy ha megvalljuk bűneinket Ő megbocsátja azokat, akkor a bocsánatból fakadó öröm is legyen ott a szívünkben. És ahogy egyik úrvacsorai énekünk mondja: „Halálával, váltságával minden bűnből feloldoz.” — Együtt a kettő, és akkor lesznek kiegyensúlyozottak a mi úrvacsorai istentiszteleteink.

A legfontosabb, amit most szerettem volna mondani, nem az énekeskönyvről szól, hanem az istentiszteletünkről. Akkor lesz az egész életünk istentiszteletté — ahogy ezt Kálvin János szerette mondani és leírni —, hogy ha a gyülekezeti istentiszteleteink újra eléri az eredeti céljukat: megtelnek tartalommal: ha tudjuk egy szívvel dicsőíteni Istent, ha engedelmességre készen hallgatjuk az Ő igéjét, és ugyanígy olvassuk azt naponta, de itt, amikor Ő szól hozzánk, mindnyájunkhoz, akkor még inkább készek vagyunk erre, akkor másképpen fog szólni az éneklésünk is.

Énekeljete az Úrnak új éneket — ezt olvastuk a 96. zsoltárból. Ez azonban csak akkor megy, ha tudjuk, hogy ki Ő, és felfakad a hála iránta a szívünkben.

Imádkozzunk!

Istenünk, olyan kevésbé ismerünk még téged, de ez a kevés is sokat jelent a számunkra. Segíts, hogy növekedjünk a megismerésedben. Szeretnénk téged egyre teljesebben elismerni annak, aki vagy: a világ Teremtőjének, Fenntartójának.

Szeretnénk meglátni gondviselő szeretetednek sok-sok meg nem érdemelt ajándékát. Szeretnénk vallani a mennyei seregekkel együtt, megváltó Urunk, Jézus Krisztus, hogy méltó a megöletett Bárány, hogy vegyen dicséretet, áldást, hálát és magasztalást.

Így magasztalunk téged most is, és kérünk, hogy adj nekünk valóban új szívet. Töltsd meg a szívünket az irántad való hálával, a te dicsőítéssel, és azzal a bizalommal, ami nélkül csak összeszorul a szívünk mindig, ha a jövőre gondolunk. Szeretnénk magasztalni azzal is, hogy bízunk benned, és egyedül tőled várunk mindent.

Ezzel a bizalommal hozzuk eléd most betegeinket. Különösen két súlyos beteg testvérünkért könyörgünk. A maguk elhagyatottságában, magányosságában küldj hozzájuk testvéreket, légy hozzájuk te magad közel. Indítsd őket, hogy tudjanak a nyomorúságban is veled beszélni, és a te irgalmadat hadd tapasztalják meg.

Könyörgünk a most folyó csendeshetekért. Őrizd meg az ígét azoknak a szívében, akik tegnap jöttek haza. Készíts életet formáló ígét azoknak, akik tegnap mentek el. Tedd készé mindannyiunk szívét minden napon arra, hogy befogadjuk és cselekedjük ígédet.

Köszönjük azt a sok áldást, amit eddig kaptunk itt a gyülekezetben. Ezen a mai napon köszönjük neked a gyülekezet első lelkipásztorát, és a rajta keresztül adott sok ajándékodat is.

Kérünk, Urunk, légy irgalmas nekünk, add, hogy ne pusztítsa el az ítéletidő a kenyerünket. A mindennapi kenyeret add meg kegyelmesen mindenkinek. Tudjuk, hogy nem érdemeljük, mindennapi osztott érdemelnénk tőled, de ne bűneink szerint cselekedj velünk, és ne fizess nekünk álnokságaink szerint.

Kérünk, áldd meg kegyelmesen az aratás munkáját. És legyen a te áldásod ezen az énekgyűjteményen is. Hadd segítsen ez minket abban, hogy egy szívvel, egy szájjal téged dicsőítsünk ebben a dicsekedő és elbizakodott világban.

Tőled kérünk áldást a jövő hetünkre is, s kérünk, segíts most folytatni az imádságot.

Ámen.

Új szívet adj, Uram, énnekem,
Új szívet adj, én Istenem,
Amely csupán csak teérted ég,
S véled jár szüntelen,
Csak véled szüntelen.

Nyájas, vidám, szelíd, jó szívet,
Mely, Jézusom, te lakhelyed,
Hol egyedül a te hangod szól,
Mely véled van tele,
Csak véled van tele.

Jézus, a te gyógyító kezed
Mefogta már a szívemet,
S én is tudom, büntelen leszek
Majd nálad odafenn,
A mennyben odafenn.

(Új énekeskönyv 690. ének)